

Bekendtgørelse angaaende Industri-kvarter.

Det bekendtgøres herved i Medfør af § 12, Stk. 3, i Byggelov for Staden København af 29. Marts 1939, at Kommunalbestyrelsen i Henhold til Stk. 1 i nævnte Paragraf har bestemt, at det nedenfor angivne Omraade skal være forbeholdt *Industribebyggelse*.

Omraadet begrænses af Lyngbyvej — Australiensvej — Bryggervangen — dennes Forlængelse til Askøgade — Askøgade — Venøgade — Passagen mellem Venøgade og Lyngbyvej — Østskellet af Matr. Nr. 164 Lod 15 A og 5317 Udenbys Klædebo Kvarter — dette Skels Forlængelse til Østskellet af Matr. Nr. 5039 ibd. samt sidstnævnte Matr. Nr.'s Østskel og Sejrgade.

Omraadet omfatter følgende Matrikulsnumre: 164 Lod 12 A, 164 Lod 12 B, 1205, 1206, 1217, 1929, 2793, 2794, 2996, 3167, 4412, 4413, 4978, 5061, 5062, 5063, 5064, 5065, 5226, 5322, 5323, 5324, 5474, 5560 og 5576, alle af Udenbys Klædebo Kvarter.

Industrien maa være af en saadan Art, at den ikke ved Røg, Larm eller ilde Lugt efter Magistratens Skøn er til Gene for det omliggende Boligkvarter.

I Henhold til Byggelovens § 12, Stk. 4, kan Magistraten foretage saadanne Ændringer i Afgrænsninger af fastlagte Byggeomraader, som enten er af mindre væsentlig Art, eller hvorom Enighed er opnaaet med Ejerne af de Grunde, som omfattes af Ændringen.

Plan over det angivne Omraade er fremlagt i Magistratens 4. Afdeling 1. Sekretariat.

Københavns Magistrat, 4. Afdeling,
den 31. Juli 1942.

Vald. Nielsen,
kst.

/ Med en.

Nogle Bemærkninger om Frostsprængninger.

Af Bygningsinspektør, Arkitekt Kay Schrøder.

Der har i de sidste tre Vintre og navnlig sidste Vinter fundet en Del Frostsprængninger Sted saavel i Bygninger, som var under Opførelse, som i færdigbyggede og i Brug værende Bygninger.

Skaderne er i Almindelighed opstaaet ved, at Jorden i den lange og strenge Vinter er frosset dybere ned end sædvanlig, helt ned til 1,4 m under

Terræn. Til Sammenligning kan nævnes, at Bygge-loven fastsætter, og at Teknikere i Almindelighed regner med en frostfri Dybde af 0,9 m, dog varierende efter Jordbundsforhold (Ler eller Sand), Snedækning, Beplantning osv.

Ved i Brug værende Bygninger vil Frostsprængninger næsten altid hidrøre fra, at Bygningens Fundament ved udvendige Kældertrapper er anbragt i samme Dybde som Bygningens øvrige Fundamenter og ikke i frostfri Dybde i Forhold til Trappefordybningens Gulv, som i dette Tilfælde burde betragtes som Terræn. Den til Byggelov af 29. Marts 1939 knyttede Bygningsvedtægt giver i § 34, Stk. 5, Regler for Anbringelse af Fundamenter under udvendige Kældergange, men disse Regler fandtes ikke i den ældre Bygningslov. Er saadanne Fundamenter ikke anbragt, vil Følgen være, at den frosne Bund ved Udvidelse hæver den paagældende større eller mindre Del af Muren samtidig med, at de omgivende Partier skydes ud til Siden.

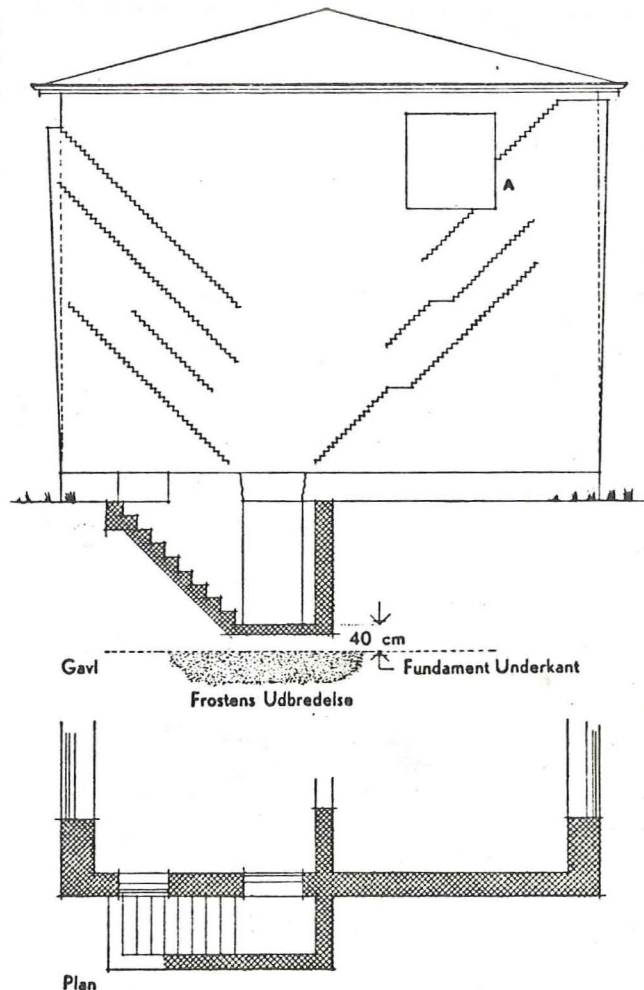

Fig. 1

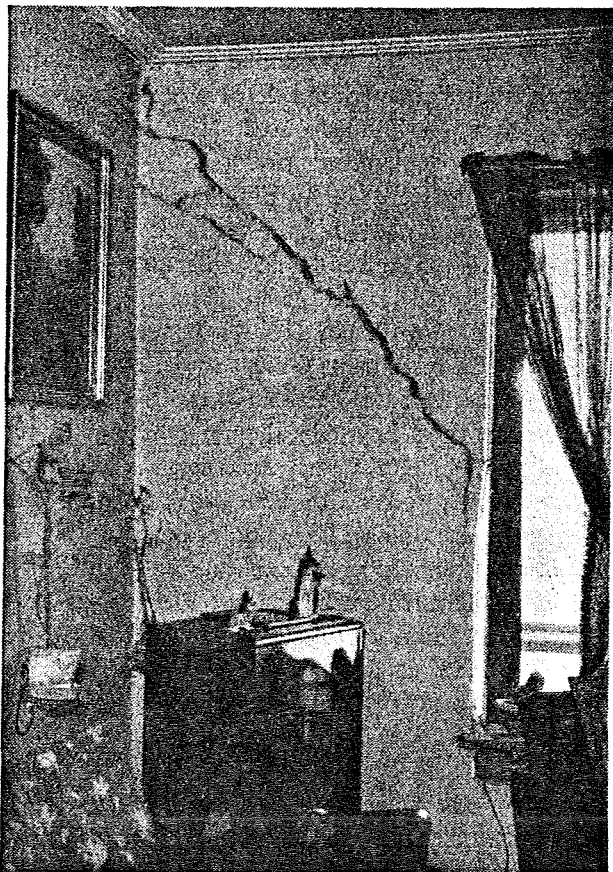

Fig. 2

Naar der i en saadan Kældergang ikke findes Underkarmstykke i Døren ind til Kælderen, og naar der endvidere ikke findes Centralvarmeanlæg med Kedelrum, vil Frosten i Kælderen tillige kunne trænge ind under Skillerumfundamenterne, som ligger lige under Kældergulvet, og løfte dels Betongulvet og dels Skillerummene, hvorved der vil fremkomme Revner i disse og Udskydning af den derpaa vinkelrette Ydermur.

Figur 1 viser skematisk en Frostsprængning af enkel Art — Midtpartiet er hævet og Sidepartierne skudt ud. Huset var beboet, men Centralopvarmningen var suspenderet. Figur 2 viser Revnen ved A, set indefra. Den lyse Stribe paa Billedet langs Vinduets nederste Halvdel viser den ret brede Aabning til det frie, der er fremkommet imellem Murværket og Karmen.

Da Bunden var optøet, blev de sprængte Fuger udhuggede og Fundamentet fjernet under Midten af Muren, en Kæde med Talje blev spændt omkring Hjørnerne og gennem Vinduerne paa begge Sider af Bygningen og strammet, efterhaanden som Bunden gav efter for Vægten. — Det lykkedes saaledes at faa Murværket bragt tilbage i sit oprindelige Leje, hvorefter der foretoges en Under-

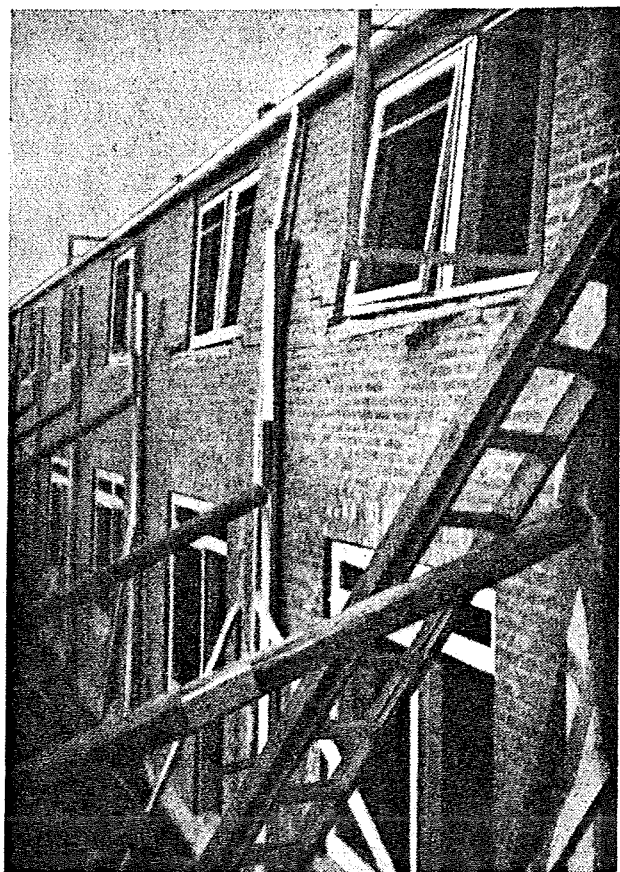

Fig. 3

muring ud for Trappedybningen og 70 cm til hver Side af det gamle Fundament i Forbindelse med en omhyggelig Udfyldning af Murværkets Revner.

I andre Tilfælde af Frostsprængning blev der, efter at Fugerne var udhuggede, i disse anbragt Ruller af Rundjern med Fugetykkelse, hvorved den over Revnen værende Del af Murværket blev understøttet, og Gnidningen formindskedes, idet Muren ligefrem blev rullet paa Plads.

I nogle under Opførelse værende 2 Etagers Rækkehuse, hvor Tværmurene mellem de enkelte Lejligheder var bærende, var Frosten gaaet ned under disse Tværmure og havde løftet dem i Vejret med det Resultat, at de ikke bærende Ydermure i Højde med 1. Sals Vinduesbrystninger var skudt ud i indtil 20 cm Afstand fra Murens normale Beliggenhed. Fig. 3 viser en saadan ødelagt Facade, og Fig. 4 udviser det samme Forhold set fra oven ved 1. Sals Vinduer.

Hvor det var muligt, anbragte man Skraastivere med Bomme ned langs de udsudte Mure, hvorefter man med Slag paa Kiler mellem Skraastiverne og Bommene fik bragt Murene paa Plads. Ved Anvendelse af denne Fremgangsmaade maa natur-

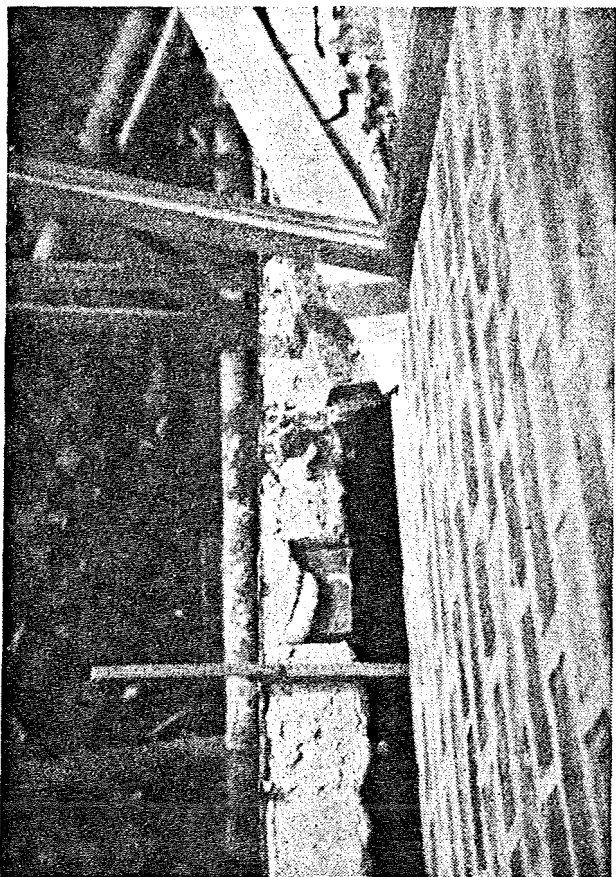

Fig. 4

ligvis udvises Forsigtighed, og der maa navnlig ikke føres for stærke Slag mod Kilerne, for at Muren ikke skal revne yderligere og skyde ud for-neden. Figur 5 viser Skraastivernes Anbringelse.

I andre Tilfælde, hvor Frostene var gaaet ned under de bærende Tværmure, var disse blevet hævet og havde samtidig løftet Ydermurene, saa-ledes at der over Betonsokkelen havde dannet sig en vandret Revne paa 4 cm, se Figur 6, eller var fremkommet andre Revnedannelser, se Figur 7. I disse Tilfælde gik Murværket for Størstedelen paa Plads igen efter Frostperiodens Ophør.

For i Fremtiden at undgaa Frostsprængninger i Bygninger under Opførelse bør det ved Kuldens Indtræden iagttages, at alle Muraabninger tæt til-dækkes, at der i Trappetordbningers Bund lægges et varmeisolerende Materiale, f. Eks. et tykt Lag Halm, Tang eller lignende, og dersom der ikke findes Underkarmstykke i Kælderdøren, bør der tillige lægges Halm inden for denne. Et tykt Snelag er meget virkningsfuldt som Isolation.

Uden at en saadan Fremgangsmaade kan an-befales som Middel mod Frostsprængninger, er det konstateret, at en Bygning, der under Opførelse stod helt aaben, men i hvis Kælder stod ca. 30 cm

Fig. 5

Vand (Is), ikke havde taget nogen som helst Skade af den stærke Frost.

Som det vil fremgaa af ovenstaaende Bemærk-ninger, er det af yderste Vigtighed at udvise Omhu ved Udførelsen af Fundamenteringsarbejder. Fun-damenter skal udføres i Overensstemmelse med Bygningsvedtægtens Forskrifter, og det maa i denne Forbindelse indskærpes, at de fremsendte Tegninger i Overensstemmelse med Administra-tionsvedtægtens Forskrifter maa være forsynet med tydelig Angivelse af Fundamenternes Størrelse og Udstrækning samt ved indskrevne Maal (Koter) give det nødvendige Grundlag for en fuldstændig Bedømmelse af det tilsigtede Arbejde.

Iøvrigt maa intet Funderingsarbejde paa-begyndes, forinden Funderingsforholdene (derun-der Bundforholdene) er godkendt af vedkommende Bygningsinspektør. Det maa derfor tilraades, at der straks ved Grundgravningens Paabegyndelse træffes særlig Aftale (ved personlig eller telefonisk Henvendelse til Bygningsinspektoratet) om det nødvendige Eftersyn.

Fig. 6

Fig. 7

Redaktion: Stadsbygmester Svend Møller, Stadsbygmesterens Direktorat, Raadhuset. Bogtrykker L. Wichmann, København A/S.